राष्ट्रिय दैनिक

समाचार दैनिक

जनकपुर

Email: sdainik99@gmail.com
Website www.esamachardainik.com

विज्ञापनको लागि सम्पर्क
९८५४०२०९२२
९८५४०२५१६४

वर्ष ८ अंक ९१ २०८३ कात्तिक ६ गते शुक्रबार (23 Oct. 2026) पृष्ठ ४ मूल्य रू. ३।-

पाँच जना प्रहरीको नियन्त्रणमा

वीरगन्ज ५ कात्तिक । क्यासिनोभित्र प्रवेश गराई जुवा खेल्ने-खेलाउने कार्यमा संलग्न पाँच जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।
वीरगञ्ज महानगरपालिका -१४ गण्डकस्थित गोल्डेन फिङ्गर गेमिङ जोन प्रालिमा नेपाली प्रवेश गराई जुवा खेलाइरहेको भन्ने सूचनाका आधारमा उनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साका प्रहरी नायब उपरीक्षक चक्रबहादुर मल्लले जानकारी दिनुभयो ।
बारा जिल्ला पचरौता नगरपालिका-४ का रामचन्द्र साह, प्रसौनी गाउँपालिका-३ का अच्छेलालप्रसाद, प्रसौनी गाउँपालिका-१ का सुवासकुमार र परवानीपुर गाउँपालिका-५ का सुनिल पटेल तथा रौतहट बौधीमाई नगरपालिका-९ का सुमेश्वरनाथ प्रसादलाई आज प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको हो । जुवा खेल्ने-खेलाउने गरेको आरोपमा पक्राउ परेकाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी नायव उपरीक्षक मल्लले जानकारी दिनुभयो । रासस

धर्म, संस्कृति र परम्परालाई सम्मान गरौं

- चाडपर्व मनाउँदा अनावश्यक तडक-भडक नगरौं,
- चाडपर्व सभ्य, शिष्ट र मर्यादित रुपमा मनाऔं,
- धार्मिक, सांस्कृतिक संस्कारलाई निरन्तरता दिऔं,
- एक अर्काको चाडपर्वप्रति सम्मान गरौं ।

सामाजिक सद्भाव र सहिष्णुता कायम गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

राजदेवी मन्दिरमा १८ वर्षमा सवा दुई लाखभन्दा बढी बोकाबली

बोकाबली सकिएसँगै बाहिरियो मानिस, सुनसान बन्यो जनकपुरधाम

दैनिक समाचारदाता

जनकपुरधाम, ५ कात्तिक । जनकपुरधामस्थित प्रसिद्ध शक्तिपीठ राजदेवी मन्दिरमा विगत १८ वर्षमा २ लाख ५१ हजार ४७९ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको तथ्यांकले देखाएको छ ।
सप्तमी तिथिका दिन राजदेवी मन्दिरमा प्रतिवर्ष करीब लाखको संख्यामा प्रसाद चढाइन्छ भने अष्टमी तिथिमा बोकाबाली चढाइन्छ । जसको भाकल पुरा हुन्छ, उनी स्वत: श्रद्धाभावपूर्वक बोकाबली चढाईन्छ । यसरी नै करीब १८ महिनाको तथ्यांकलाई हेर्दा करीब अढाई लाखभन्दा बढी बोकाबाली भएको देखाईएकोछ । तथ्यांक अनुसार विक्रम संवत् २०६६ देखि २०८३ सम्मको दसैंमा मन्दिरमा उक्त संख्यामा बोकाबली दिइएको हो ।
यस वर्ष २०८३ मा राजदेवी मन्दिरमा १४ हजार ८९१ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको राम युवा कमिटीका अध्यक्ष विजय साहले जानकारी दिएका छन् । उनले गत वर्ष २०८२ मा १४ हजार ९०३ वटा बोकाबली दिइएकोमा यस वर्ष १२ वटा कमी आएको बताएका छन् ।
त्यस्तै २०८० सालमा सबैभन्दा बढी १५ हजार २५२ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको थियो । त्यसैगरी, २०८१ सालमा १५ हजार ४ वटा र २०८२ सालमा १४ हजार ९०३ वटा बोकाबली दिइएको थियो । पछिल्ला वर्षको तथ्यांक हेर्दा बोकाबलीको संख्या वर्षअनुसार घटबढ हुँदै आएको देखिन्छ । २०६६ सालमा ११ हजार ७९३ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको थियो । २०६७ सालमा यो संख्या बढेर १३ हजार ५५२ पुगेको थियो भने २०६८ सालमा १२ हजार ६५२ मा झरेको थियो । २०६९ देखि २०७१ सालसम्म प्रत्येक वर्ष १४ हजार ८६२ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको विवरणमा उल्लेख छ ।
२०७२ सालमा १४ हजार ६२७, २०७३ सालमा १३ हजार ८०२ र २०७४ सालमा १२ हजार ३०७ वटा बोकाबली दिइएको थियो । २०७५ र २०७६ सालमा समान १४ हजार ९१७ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको तथ्यांक छ ।
त्यस्तै, २०७७ सालमा बोकाबलीको संख्या घटेर ८ हजार ९६८ मा सीमित भएको थियो । त्यसपछि २०७८ सालमा १४ हजार ३६६ र २०७९ सालमा १४ हजार ९४२ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको थियो ।
राजदेवी मन्दिरमा बडादसैंको महाष्टमीका अवसरमा बोकाबली दिने परम्परा रहिआएको छ । मनोकामना पूरा हुने विश्वासमा श्रद्धालुहरूले भाकलअनुसार राजदेवी मातालाई बोका चढाउने गर्छन् । यस अवसरमा धनुषासहित मधेश प्रदेशका विभिन्न जिल्ला तथा भारतको बिहारबाट समेत श्रद्धालुहरू जनकपुरधाम आउने गरेका छन् ।
यस वर्ष आइतबार राति ८ बजेर ३१ मिनेटमा सुरु भएको बोकाबली सोमबार बिहान ३ बजेर ५३ मिनेटमा सम्पन्न भएको थियो । बोकाबली व्यवस्थापनको जिम्मेवारी महावीर युवा कमिटीले सम्हाल्दै आएको छ ।

सुनसान जनकपुरधाम

धार्मिक तथा सांस्कृतिक सहरका रूपमा प्रसिद्ध जनकपुरधाममा बडादसैँको घटस्थापनादेखि महाष्टमीसम्म श्रद्धालुको घुइँचो लाग्ने गरेको छ । तर, राजदेवी मन्दिरमा बोकाबली सम्पन्न भएसँगै सहरको चहलपहल घटेको छ । मठमन्दिरमा देखिने भीडभाड, चौकचौराहमा गुञ्जिने भक्तिमय संगीत र दसैं बजारको रौनकसमेत क्रमशः कम हुँदै गएको छ ।
बडादसैँको अवसरमा जनकपुरधामका प्रवेशद्वारदेखि प्रमुख सडक, चौकचौराह र मठमन्दिरसम्म आकर्षक पण्डाल निर्माण गरिन्छन् । ती पण्डालमा बज्ने भक्तिगीत र धार्मिक धुनले सहरको वातावरण उत्सवमय बन्ने गर्छ । जनकपुरधामको धार्मिक महत्त्व र राजदेवी माताप्रतिको आस्थाका कारण नेपालका विभिन्न जिल्ला तथा भारतबाट समेत ठूलो संख्यामा श्रद्धालु यहाँ आउने गरेका छन् । जनकपुरधामको रामचोकस्थित राममन्दिर परिसरमा रहेको राजदेवी मन्दिर दसैँका बेला श्रद्धालुको प्रमुख आकर्षण बन्ने गरेको छ ।
विशेषगरी महाष्टमी अर्थात् कालरात्रिका दिन यहाँ बोकाबली दिन श्रद्धालुको ठूलो भीड लाग्ने गर्छ । बोकाबली सम्पन्न भएपछि भने अधिकांश श्रद्धालु फर्किने भएकाले सहरको चहलपहल घट्ने गरेको स्थानीय बताउँछन् ।
घटस्थापनादेखि जनकपुरधाममा दसैं बजारसमेत सञ्चालन हुँदै आएको छ । सस्तो बजारका रूपमा चिनिने यस बजारमा किनमेल गर्ने र राजदेवी माताको दर्शन गर्ने श्रद्धालुको भीड लाग्छ । राजदेवी माताको दर्शन तथा पूजाआजा गरे मनोकामना पूरा हुने जनविश्वासका कारण भक्तजनहरू भाकल गर्न आउने गर्छन् । भाकल पूरा भएपछि श्रद्धालुले आफ्नो इच्छाशक्ति र परम्पराअनुसार प्रसाद चढाउने वा बोका बली दिने गर्छन् । महाष्टमीका दिन राजदेवी मातालाई भाकलअनुसार बोकाबली चढाएपछि धेरैजसो श्रद्धालु आ(आफ्नो घर फर्किने परम्परा छ । यही कारण अष्टमीपछि जनकपुरधाममा श्रद्धालुको चाप घट्ने गरेको स्थानीयको भनाइ छ ।
राम युवा कमिटीका अध्यक्ष विजय साहका अनुसार यस वर्ष राजदेवी मन्दिरमा १४ हजार ८९१ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको छ । राजदेवी मन्दिरमा बोकाबलीको परम्परा लामो समयदेखि चल्दै आएको छ । उपलब्ध तथ्यांकअनुसार २०६६ देखि २०८३ सालसम्मको १८ वर्षमा कुल २ लाख ५१ हजार ४७९ वटा बोकाबली प्रदान गरिएको देखिन्छ ।
राजदेवी मन्दिरमा बोकाबली केवल धार्मिक परम्परा मात्र नभई जनकपुरधामको दसैं उत्सव र स्थानीय सांस्कृतिक पहिचानसँग पनि जोडिएको छ । बोकाबलीका लागि देश तथा भारतबाट आउने श्रद्धालुका कारण दसैंको प्रारम्भिक दिनमा सहरमा विशेष चहलपहल देखिन्छ । तर, मुख्य धार्मिक अनुष्ठान सम्पन्न भएपछि श्रद्धालु फर्किन थालेसँगै जनकपुरधामको दसैंको रौनक पनि क्रमशः घट्दै जान्छ ।

अब अनलाइनबाट बुकिङ्गको सुविधा

divyaclinicjanakpur.com

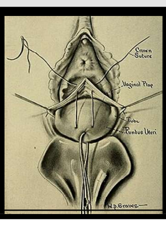

- पाठेघरको असामान्य रक्तस्राव
- इन्डोमेट्रिओसिस
- रजोनिवृत्ति
- पिल्भिक दुखाइ
- डिस्मेनोरिया (पीडादायी महिनावारी)
- पीडादायी यौनसम्पर्क
- स्त्री रोग तथा प्रसुती सम्बन्धी रोग
- बाल रोग
- बाँझपनको उपचार
-दुखाई बिनाको सुत्केरी

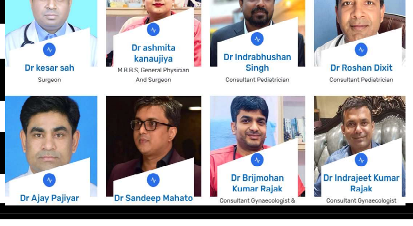

सम्पर्क ठेगाना

दिव्या क्लिनिक एण्ड डाइग्नोष्टिक सेन्टर
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका वडा नं. १०,
Phone :9861147201

नैना होस्पिटल प्रा.लि.
जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका वडा नं. ८ रामानन्द चौक,
Phone :977041 591035, Mob. 9801674020

सम्पादकीय

सम्पदाको मर्यादा जोगाऔं

मिथिलाको धार्मिक आस्था, ऐतिहासिक विरासत र सांस्कृतिक पहिचानको प्रतीक जानकी मन्दिरको छतमा हिन्दी गीतमा टिकटक भिडियो बनाएर सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक गरिएको घटनाले धार्मिक सम्पदाको मर्यादा र संरक्षणबारे गम्भीर प्रश्न उठाएको छ। सामाजिक सञ्जालमा लोकप्रियता कमाउने चाहनाले कतै हाम्रो ऐतिहासिक धरोहरको गरिमालाई ओझेलमा त पारिरहेको छैन भन्ने विषयमा अब बहस आवश्यक भएको छ।

माता सीताको जन्मभूमिका रूपमा परिचित जनकपुरधामस्थित जानकी मन्दिर केवल एउटा धार्मिक स्थल वा पर्यटकीय गन्तव्य होइन। यो मिथिला सभ्यताको गौरव, लाखौं श्रद्धालुको आस्थाको केन्द्र र पुस्तौंदेखि जोगिँदै आएको ऐतिहासिक सम्पदा हो। यसको धार्मिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक महत्त्वलाई सामान्य मनोरञ्जनसँग तुलना गर्न मिल्दैन। त्यसैले मन्दिर परिसरमा गरिने हरेक गतिविधिमा यसको गरिमा र मर्यादाप्रति संवेदनशील हुनुपर्छ।

सामाजिक सञ्जालको बढ्दो प्रभावसँगै ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलमा तस्बिर खिच्ने, भिडियो बनाउने र व्यक्तिगत प्रचार गर्ने प्रवृत्ति बढेको छ। यस्ता गतिविधिले पर्यटन प्रवर्द्धन र सांस्कृतिक पहिचानको प्रचारमा योगदान दिन सक्छन्। तर, लोकप्रियता हासिल गर्ने होडमा सम्बन्धित स्थलको महत्त्व, धार्मिक वातावरण र संरक्षणसम्बन्धी नियमलाई बेवास्ता गर्नु उचित हुँदैन। व्यक्तिगत स्वतन्त्रता र सार्वजनिक सम्पदाप्रतिको जिम्मेवारीबीच सन्तुलन कायम गर्नु आवश्यक छ।

जानकी मन्दिरको छतमा भिडियो बनाइएको घटनाले मन्दिर व्यवस्थापनको जिम्मेवारीलाई पनि स्मरण गराएको छ। मन्दिर परिसर र छतमा तस्बिर तथा भिडियो खिच्न पाउने व्यवस्था के छ, त्यसका लागि अनुमति आवश्यक पर्छ कि पर्दैन र ऐतिहासिक संरचनाको सुरक्षाका लागि कस्ता नियम लागू छन् भन्ने विषयमा व्यवस्थापन पक्षले स्पष्ट जानकारी सार्वजनिक गर्नुपर्छ। नियम छन् भने तिनको निष्पक्ष कार्यान्वयन हुनुपर्छ। नियम अस्पष्ट छन् भने आवश्यक मापदण्ड बनाएर सबैलाई जानकारी गराउनुपर्छ।

धार्मिक सम्पदाको संरक्षण केवल मन्दिर व्यवस्थापन वा सरकारको जिम्मेवारी होइन। स्थानीय समुदाय, श्रद्धालु, पर्यटक र सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ता सबैको साझा दायित्व हो। धार्मिक स्थललाई विश्वसामु चिनाउने नाममा त्यसको मौलिकता र गरिमालाई कमजोर बनाउनु हुँदैन। बरु त्यहाँको इतिहास, कला, वास्तुकला, धार्मिक परम्परा र सांस्कृतिक महत्त्वलाई उजागर गर्ने सामग्री निर्माणमा जोड दिनुपर्छ।

जानकी मन्दिरजस्तो अमूल्य सम्पदा भावी पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने साझा धरोहर हो। केही क्षणको लोकप्रियताभन्दा शताब्दीयौंदेखि जोगिँदै आएको आस्था, सभ्यता र पहिचानको मूल्य ठूलो छ। त्यसैले सामाजिक सञ्जालको उपयोग गर्दा व्यक्तिगत स्वतन्त्रतासँगै सामाजिक उत्तरदायित्वलाई पनि आत्मसात् गरौं। जानकी मन्दिरलाई विश्वसामु चिनाऔं, तर यसको मर्यादा र संरक्षणलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखौं।

रावण दहन कि विकृतिको दहन ?

कैलाश दास

विजयादशमीको दिन नेपाल र भारतका विभिन्न स्थानमा रावणको विशाल प्रतिमा दहन गरिएका दृश्य सामाजिक सञ्जालमा छरपस्ट देखिए। कतै हजारौं मानिसको भीड, कतै आतसबाजीको चमक, कतै उत्सवको उल्लास। आगोको लप्कासँगै रावणको प्रतिमा खरानी बन्यो। मानिसहरूले सत्यको विजय र असत्यमाथिको पराजय भन्दै ताली बजाए। तर एउटा प्रश्न मनको कुनामा चुपचाप उभिइरह्यो(रावण त प्रत्येक वर्ष जल्छ, तर हामीभित्र लुकेर बसेको रावण कहिले जल्छ ?

रामायणको कथामा रावण शक्तिशाली राजा, असाधारण विद्वान् र भगवान् शिवका परम भक्तका रूपमा चित्रित छन्। वेद, शास्त्र, संगीत र अनेकौं विद्याका ज्ञाता रावणको व्यक्तित्व बहुआयामिक थियो। शिव ताण्डव स्तोत्रसँग जोडिएको उनको नामले उनको सांगीतिक प्रतिभाको समेत स्मरण गराउँछ। तर ज्ञान, शक्ति र सामर्थ्य हुँदाहुँदै पनि उनले परस्त्री सीताको हरण गरे। यही उनको जीवनको गम्भीर नैतिक पतन थियो। विद्वत्ताले विवेकलाई जित्न सकेन, शक्तिले मर्यादालाई सम्मान गर्न सकेन र अहंकारले ज्ञानलाई समेत पराजित गऱ्यो। अन्ततः उनको पतनको कारण उनको सामर्थ्यको अभाव होइन, आफ्नै अहंकार र अधर्म बन्यो।

यहींबाट विजयादशमीको वास्तविक सन्देश सुरु हुन्छ। रावण दहन केवल एउटा प्रतिमालाई आगो लगाउने कर्म होइन; यो अहंकार, अन्याय, अनाचार र अमानवीय प्रवृत्तिको अन्त्य गर्ने संकल्प पनि हो। तर जब उत्सवको आगोले रावणको पुतला मात्र जलाउँछ र समाजका विकृतिहरू जस्ताका तस्तै रहन्छन्, तब हाम्रो उत्सवको अर्थमाथि प्रश्न उठ्नु स्वाभाविक हुन्छ।

मिथिलाको सांस्कृतिक राजधानी जनकपुरधाम माता सीताको जन्मभूमि र रामसँगको विवाहका कारण विशेष धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्त्व बोकेको भूमि हो। यहाँको माटोमा मर्यादा, ज्ञान, दर्शन र सांस्कृतिक परम्पराको गहिरो सम्बन्ध छ। तर सीताको नाममा श्रद्धा प्रकट गर्ने समाजले सीताजस्तै सम्मान र सुरक्षाको अधिकार खोजिरहेका महिलाहरूको पीडा कति सुन्छ ? मन्दिरमा दीप बाल्ने हातले घरभित्रै हिंसा सहन बाध्य महिलाको आँसु पुछ्न कति तत्परता देखाउँछ ? यही प्रश्नले हाम्रो धार्मिक चेतनाको वास्तविक परीक्षा लिन्छ।

आज समाजमा महिला तथा बालिकामाथि हुने बलात्कार, हत्या, घरेलु हिंसा, शोषण र विभेदका घटनाले मानवताको अनुहारलाई नै कुरूप बनाइरहेका छन्। कतिपय घटनामा पीडितले न्याय पाउन लामो संघर्ष गर्नुपर्छ। अपराधीलाई कानुनी कठघरामा उभ्याउन ढिलाइ हुन्छ। कहिलेकाहीं राजनीतिक प्रभाव, सामाजिक दबाब र स्वार्थका कारण न्यायको बाटोसमेत अवरुद्ध हुन्छ। यस्तो अवस्थामा रावणको प्रतिमा जलाएर सत्यको विजय भएको घोषणा गर्नु पर्याप्त हुन्छ र ?

रावणलाई दहन गर्ने भीड अन्यायविरुद्ध उभिन किन सधैं त्यति नै दृढ हुँदैन ? महिलामाथि हिंसा हुँदा, बालिकाको जीवन लुटिँदा, दलितमाथि विभेद हुँदा, कमजोरमाथि शक्तिशालीले अत्याचार गर्दा र भ्रष्टाचारले सार्वजनिक जीवनलाई दूषित बनाउँदा हाम्रो सामूहिक आक्रोश कहाँ हराउँछ ? उत्सवमा देखिने एकता अन्यायविरुद्धको संघर्षमा किन कमजोर हुन्छ ? यी प्रश्न कुनै एक व्यक्ति वा समुदायका

बाँकी पृष्ठ ३मा

तपाईको आज

मेष : दिन शुभ फलदायक छ। कार्य सिद्धि, द्रव्य लाभ, विजय, काममा सफलता हुन सक्छ।

वृष : बिहान तनाव, दौडधूप भए पनि दिनभर सुख-सन्तोष, कार्य सिद्धि हुने सम्भावना छ।

मिथुन : बिहानको समयमा धनप्राप्ति, प्रतिष्ठा बढ्ला तर त्यसपछि भने विवाद नहोला भन्न सकिन्न।

कर्कट : शुरुमा तनाव, खर्च भए पनि दिनभर समय शुभ छ। ऐश्वर्य प्राप्ति, सन्तोष होला।

सिंह : बिहानको समय उपहारादि वस्तु प्राप्ति तर त्यसपछि खर्च, धन हानि हुने सम्भावना छ।

कन्या : दिनको शुरुवातमा नोक्सानी नहोला भन्न सकिन्न। त्यसपछि भने लाभ, सफलता होला।

तुला : शुरुमा मिष्ठान्न भोजन, पैसा प्राप्तिको सम्भावना छ तर त्यसपछि दिनभर तनाव होला।

वृश्चिक : दिन शुभ फलदायक छ। स्वस्थता, स्फूर्ति बढ्ने, इष्टमित्रसँग भेटघाट, लाभ हुन सक्छ।

धनु : समय बलवान् छ। मान-सम्मान, राजनीतिक सफलता, कामकाज सफल हुने देखिन्छ।

मकर : बिहान कार्य असफल भए पनि दिनभर राज्यबाट सुख, मान-प्रतिष्ठा वृद्धिको सम्भावना छ।

कुम्भ : शुरुमा समस्या सुल्झने, सम्मान बढ्ने तर त्यसपछि भने दुःख-कष्ट आइपर्न सक्छ।

मीन : तपाईंका लागि समय शुभ छ। परीक्षा, खेलकुद, मुद्दा आदिमा विजय, प्रतिष्ठा वृद्धि होला।

आवश्यक टेलिफोन नम्बरहरू

एम्बुलेन्स

मिथिला युवा समाज नेपाल	९८४४१०४३४४,०४१-५२८९०६
श्री गणेश युवा कमिटी	९८०१६२५४२४,९८५४०२७७०३
श्री विश्वकर्मा युवा कमिटी	९८१५८९४४९५,९८१२०९२४८५
सिर्जनसिल युवा परिवार (वीरेन्द्र बजार)	९८४४९९०५,९८०४८०५६४३
माँ सहयोगी नेपाल (देवडिहा-१)	९८०१६०४३८९
नव मिथिला युवा कमिटी	९८५४०२८३०३,९८०७८९९८८१
मिथिला स्वास्थ्य सहकारी संस्था	९८५४०२२४७४,९८०१६२२४७४
रामानन्द युवा क्लव	९८०४८२७४०५
एम्बुलेन्स रेडक्रस	१०२,०४१-५२०८७०
मिथिलाञ्चल विकास केन्द्र एम्बुलेन्स	९८१५८९३००५,०४१-५२५४४८
धनुषा अस्पताल पा.लि.	५२४७७०, ५२५८००

प्रहरी कार्यालय

जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०४१-५२००९९,१००
सशस्त्र प्रहरी बल मुजेलिया	०४१-५२७९०५,५२७२१३
सुरक्षा गुल्म जनकपुर ब्यारेक	०४१-५२६५८६
ट्राफिक प्रहरी कार्यालय जिरोमाइल	०४१-५२०३६६
जानकी प्रहरी चौकी जानकी चौकी	०४१-५२०३४४
इलाका प्रहरी कार्यालय स्टेशन	०४१-
मुजेलिया प्रहरी चौकी	०४१-५२०७५०
हनुमान नगर प्रहरी चौकी	
प्रहरी चौकी बलवा टोल	

अस्पतालहरू

जनकपुर अञ्चल अस्पताल	०४१-५२००३३
जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०४१-५२०६२८, ५२६२७१
धनुषा अस्पताल पा.लि.	५९०८००, ५२५८००
आँखा अस्पताल	०४१-५२०३९७
बछार प्रसुति केन्द्र	५२२४५७

महत्वपूर्ण कार्यालयहरू

जनकपुर उपमहानगरपालिका	०४१-
बरुण यन्त्र जउमनपा	०४१-५२००११
बस पार्क	०४१-५२०९९८
जनकपुर विमान स्थल	०४१-५२००४४
बुद्ध एयर	०४१-५२५०२१, ५२५०२२
यति एयर	०४१-५२५००४७, ५२५०२२
विद्युत फयुज शाखा	०४१-५२०१५१
जानकी केवुल	०४१-५२३७२८
शाह केबुल	०४१-५२४७२२

रावण दहन...........

लागि मात्र होइनन्, सम्पूर्ण समाजका लागि हुन् ।

धर्मको सार बाहिरी आडम्बरमा होइन, आचरणमा हुन्छ । निधारमा टीका लगाउनु, मन्दिरमा पूजा गर्नु, धार्मिक जुलुसमा सहभागी हुनु वा रावण दहन हेर्नु आफैँमा गलत होइन । तर यी कर्मले मानिसभित्र करुणा, न्याय, समानता र नैतिकताको भावना जगाउन सकेनन् भने धार्मिक अभ्यासको सामाजिक उद्देश्य अधुरै रहन्छ । अर्काको पीडाप्रति संवेदनहीन भएर सत्यको जयजयकार गर्नु आफैँमा विरोधाभास हो ।

रावणको विद्वत्तालाई स्वीकार गर्नुको अर्थ उनको अपराधलाई क्षमा गर्नु होइन । त्यसैगरी, रामको आदर्शलाई सम्मान गर्नुको अर्थ रामको नाम लिने प्रत्येक व्यक्ति स्वतः न्यायप्रिय हुन्छ भन्ने पनि होइन । मानिसको मूल्याङ्कन उसको नाम, वंश, पहिचान वा धार्मिक आवरणबाट होइन, उसको व्यवहार र कर्मबाट हुनुपर्छ । ज्ञानले विनम्रता सिकाउनुपर्छ, शक्तिले संरक्षण गर्नुपर्छ र धर्मले अन्यायविरुद्ध उभिने साहस दिनुपर्छ । यी गुण हराएपछि बाहिरी पहिचानले मात्र मानिसलाई महान् बनाउन सक्दैन ।

मधेशका आठवटै जिल्लामा मात्र होइन, देशभरि विजयादशमीका अवसरमा रावण दहनका कार्यक्रम आयोजना हुन्छन् । ती कार्यक्रमले नयाँ पुस्तालाई पौराणिक कथासँग जोड्छन् र सांस्कृतिक परम्परालाई निरन्तरता दिन्छन् । तर यस परम्परालाई अझ अर्थपूर्ण बनाउन आवश्यक छ(रावणको पुतला जलाउँदा हामीले आफ्नै मनभित्रको घृणा, लोभ, अहंकार, हिंसा, विभेद र अन्यायप्रतिको मौनतालाई पनि पहिचान गर्न सक्नुपर्छ ।

हामीले जलाउनुपर्ने रावण केवल मैदानमा ठडिएको प्रतिमा होइन । महिलाको अस्मितामाथि आक्रमण गर्ने मानसिकता, जातका आधारमा मानिसलाई तुच्छ ठान्ने सोच, पद र शक्तिको दुरुपयोग गर्ने प्रवृत्ति, अपराधीलाई संरक्षण गर्ने स्वार्थ र अन्याय देखेर पनि चुप लाग्ने कायरता पनि दहन हुनुपर्छ । तर यस्ता विकृतिको अन्त्य आक्रोश वा सामाजिक बहिष्कारको नाममा गैरकानुनी दण्ड दिएर होइन, न्यायपूर्ण कानुनी प्रक्रिया, सामाजिक जागरण, पीडितको सम्मान र नागरिकको सामूहिक उत्तरदायित्वबाट हुनुपर्छ ।

विजयादशमीको सार अरूको पराजयमा रमाउनु मात्र होइन, आफ्ना कमजोरीमाथि विजय प्राप्त गर्नु पनि हो । रामको मर्यादा, रावणको विद्वत्ता र दुवै पात्रसँग जोडिएका कथाबाट प्राप्त नैतिक शिक्षालाई विवेकपूर्ण ढङ्गले आत्मसात् गर्न सकियो भने हाम्रो समाज अझ सभ्य बन्न सक्छ ।

त्यसैले, अर्को वर्ष रावणको प्रतिमा दहन गर्दा एकपटक आफैँलाई सोधौँ(के मैले आफ्नो अहंकार जलाएँ ? के मैले विभेद त्यागेँ ? के मैले अन्यायमा परेका मानिसको पक्षमा आवाज उठाएँ ? के मैले महिलाको सम्मान र सुरक्षालाई आफ्नो जिम्मेवारी ठानेँ ?

यदि यी प्रश्नको उत्तर सकारात्मक छैन भने रावणको पुतला जले पनि विजयादशमीको वास्तविक उद्देश्य अधुरै रहन्छ । रावणको अन्त्यको सार उसलाई हरेक वर्ष जलाउनुमा मात्र होइन, उसमा देखिएको अहंकार र अधर्मबाट शिक्षा लिएर आफ्नो जीवन सुधार्नुमा छ । अन्ततः समाज त्यतिबेला मात्र रामराज्यको दिशामा अघि बढ्छ, जतिबेला सत्य र न्याय उत्सवका नारा मात्र नभई नागरिकको व्यवहार र राज्यको चरित्र बन्छन् ।

रावण त प्रत्येक वर्ष जल्छन् । अब पालो हाम्रो हो(आफूभित्रको रावण चिन्ने, त्यसलाई पराजित गर्ने र मानवतालाई जिताउने ।

खसीको मासु र युरिक एसिडः

जोखिम कति बढ्छ, कुन भागको मासु कसरी कम हानिकारक ?

खसीको मासुमा पाइने प्युराइनले रगतमा युरिक एसिड बढाउन सक्छ। विशेषगरी रातो मासु, कलेजो, मिर्गौला जस्ता भित्री अंग र केही समुद्री खाद्य पदार्थको अत्यधिक सेवन गाउट (न्यगत) को बढ्दो जोखिमसँग सम्बन्धित छ। तर खसीको मासु खाँदैमा सबैलाई गाउट हुन्छ भन्ने होइन। व्यक्तिको आनुवंशिक अवस्था, मिर्गौलाको कार्यक्षमता, औषधिको प्रयोग, तौल र खानपानको समग्र बानीले पनि यसमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छन्। सामान्यतया बाथ वा गाउट भन्नाले रगतमा युरिक एसिडको मात्रा बढेर जोर्नीमा युरेट क्रिस्टल जम्दा हुने सूजनयुक्त अवस्थालाई बुझिन्छ। यसले विशेषगरी खुट्टाको बुढीऔँला, गोलीगाँठो र घुँडामा अचानक तीव्र दुखाइ, रातोपन, सुन्निने तथा तातो महसुस हुने समस्या निम्त्याउन सक्छ।

१. खसीको मासुले युरिक एसिड किन बढाउँछ?

प्युराइनको भूमिका

प्युराइन शरीरका कोष र विभिन्न खाद्य पदार्थमा पाइने प्राकृतिक रासायनिक यौगिक हो। शरीरले आफ्नै कोषको सामान्य चयापचयबाट पनि प्युराइन प्राप्त गर्छ भने मासुजस्ता खाद्य पदार्थबाट पनि थप प्युराइन प्राप्त हुन्छ।

प्युराइनको विघटन हुँदा युरिक एसिड बन्छ। यो प्रक्रियामा हाइपोजान्थिन र जान्थिनजस्ता मध्यवर्ती पदार्थ बन्छन्, जसलाई जान्थिन अक्सिडेज नामक इन्जाइमले क्रमशः जान्थिन र युरिक एसिडमा रूपान्तरण गर्न मद्दत गर्छ।

मिर्गौलाले युरिक एसिड बाहिर निकाल्न नसक्दा

शरीरमा बनेको युरिक एसिडको ठूलो हिस्सा मिर्गौलाबाट पिसाबमा उत्सर्जन हुन्छ भने केही हिस्सा आन्द्राबाट बाहिर निस्कन्छ। उत्पादन र उत्सर्जनबीच सन्तुलन बिग्रिएमा रगतमा युरिक एसिडको मात्रा बढ्न सक्छ।

त्यसैले धेरै प्युराइन भएको खाना नियमित रूपमा धेरै खानु, मिर्गौलाको कार्यक्षमता कमजोर हुनु वा शरीरमा युरिक एसिड उत्सर्जन गर्ने प्रक्रियामा समस्या हुनु हाइपरयुरिसेमिया (Hyperuricemia) का कारण बन्न सक्छ।

तर रगतमा युरिक एसिड बढेको सबै व्यक्तिलाई गाउट हुन्छ भन्ने होइन। युरेट क्रिस्टल जम्नु र त्यसबाट हुने सूजन गाउटको मुख्य आधार हो।

चिल्लोले कस्तो भूमिका खेल्छ ?

खसीको मासुमा भएको बोसो घटाउँदा क्यालोरी र स्याचुरेटेड फ्याटको सेवन कम गर्न सकिन्छ। यसले समग्र मुटु तथा rofkroसम्बन्धी स्वास्थ्यका लागि फाइदा पुऱ्याउन सक्छ। तर मासुको चिल्लो भागले सीधै युरिक एसिड उत्सर्जन रोक्छ भन्ने दाबीलाई स्पष्ट रूपमा स्थापित गर्न पर्याप्त प्रमाण छैन। गाउट नियन्त्रणमा मासुको प्युराइन, मदिरा, गुलियो पेय, तौल र मिर्गौलाको अवस्था बढी महत्त्वपूर्ण विषय हुन्।

२. वैज्ञानिक अनुसन्धानले के देखाउँछन्?

सन् २००४ मा त्जभ ल्भध भ्लनबिलम व्यगचलबा या :भमष्अष्लभ मा प्रकाशित चर्चित अध्ययनले रातो मासुको सेवन र गाउटको जोखिमबीचको सम्बन्धबारे महत्त्वपूर्ण प्रमाण प्रस्तुत गरेको थियो।

उक्त अध्ययनमा सुरुमा गाउट नभएका ४७,१५० पुरुषलाई १२ वर्षसम्म अनुगमन गरिएको थियो। यस अवधिमा गाउटका ७३० नयाँ पुष्टि भएका घटना अभिलेख गरिए।

अध्ययनको नतिजाअनुसार, सबैभन्दा बढी मासु खाने समूहमा सबैभन्दा कम मासु खाने समूहको तुलनामा गाउट हुने सापेक्ष जोखिम ४१ प्रतिशत बढी थियो (Relative Risk १.४१; ९५% Confidence Interval १.०७-१.८६)।

यसको अर्थ सबैभन्दा बढी मासु खाने पुरुषमध्ये गाउट हुने जोखिम तुलनात्मक रूपमा बढी देखियो भन्ने हो। यसलाई खसीको मासु खाने प्रत्येक व्यक्तिको जोखिम ठ्याक्कै ४१ प्रतिशत बढ्छ भनेर बुझ्नु हुँदैन। अध्ययनले समग्र मासुको सेवनको सम्बन्ध परीक्षण गरेको थियो; यो खसीको मासुमा मात्र केन्द्रित अध्ययन थिएन।

यसैगरी, सन् २०२० मा प्रकाशित American College of Rheumatology को गाउट व्यवस्थापनसम्बन्धी निर्देशिकाले गाउट भएका व्यक्तिलाई प्युराइनयुक्त खाना, मदिरा र उच्च फ्रुक्टोजयुक्त पेय पदार्थको सेवन सीमित गर्न ससर्त सिफारिस गरेको छ। निर्देशिकाले खानपान परिवर्तन उपयोगी भए पनि त्यसबाट युरिक एसिडमा हुने परिवर्तन प्रायः सीमित हुन सक्ने र आवश्यक परे औषधिको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहने स्पष्ट पार्छ।

मुख्य निष्कर्षः रातो मासुको धेरै सेवन गाउटको जोखिमसँग सम्बन्धित छ, तर आहार मात्र गाउटको एकमात्र कारण होइन।

३. खसीको मासुको कुन भागमा बढी सावधानी अपनाउने?

मासुको सबै भागमा प्युराइनको मात्रा समान हुँदैन। भित्री अंगहरूमा प्युराइन सामान्य मांसपेशीको मासुभन्दा बढी हुन सक्छ। तर खसीको प्रत्येक भागमा प्युराइनको ठ्याक्कै मात्रा एउटै हुँदैन; जनावरको प्रजाति, मासुको प्रकार र पकाउने तरिकाले पनि फरक पार्छ।

ध्यान दिनुहोसः प्युराइनको मात्रा प्रमाणित नभएसम्म कुनै भागमा प्रति १०० ग्राम ६०, १५० वा २०० मिलिग्राम भनेर निश्चित दाबी गर्नु उचित हुँदैन। विशेषगरी हड्डीको मासीलाई युरिक एसिडका लागि सुरक्षित विकल्प ठान्ने पर्याप्त आधार छैन।

४. युरिक एसिड नियन्त्रण गर्दै खसीको मासु कसरी खाने?

१. मात्रा सीमित गर्नुहोस्

खसीको मासु दैनिक वा बारम्बार ठूलो मात्रामा खानुको सट्टा सेवनको मात्रा र आवृत्ति घटाउनु उपयुक्त हुन्छ। एक पटकमा ५०-७५ ग्राम पकाएको मासु एउटा व्यावहारिक सानो परिमाण हुन सक्छ, तर यो सबै व्यक्तिका लागि प्रमाणित सुरक्षित सीमा होइन। गाउट बारम्बार बल्झिने वा युरिक एसिड धेरै हुने व्यक्तिले आफ्नो चिकित्सक वा पोषणविद्सँग उपयुक्त मात्रा तय गर्नुपर्छ।

२. बोसो हटाएर पकाउनुहोस्

मासु पकाउनुअघि देखिने बोसो हटाउनुहोस्। यसले अनावश्यक क्यालोरी र स्याचुरेटेड फ्याट घटाउँछ। तर बोसो हटाउँदैमा मासुको प्युराइन हट्दैन भन्ने कुरा सम्झनु आवश्यक छ।

३. उमालेर पानी फाल्दा के फाइदा हुन्छ?

प्युराइनका केही यौगिक पानीमा घुल्ने भएकाले उमाल्दा मासुबाट पकाउने पानीमा सर्न सक्छन्। त्यसैले उमालेको पानी फाल्दा मासुमा बाँकी रहने प्युराइन केही कम हुन सक्छ।

तर प्युराइन २०-३० प्रतिशत नै घट्छ भन्ने निश्चित दाबी सबै प्रकारका मासु र पकाउने विधिमा लागू हुँदैन। उपलब्ध अनुसन्धानले पकाउने विधिअनुसार प्युराइनको मात्रा फरक हुने देखाएको छ। पानी फालेर पकाउँदा पनि मासु प्युराइनरहित हुँदैन।

४. मदिरा र गुलियो पेयबाट बच्नुहोस्

बियर तथा अन्य मदिराले गाउट बल्झिने जोखिम बढाउन सक्छन्। चिनी वा फ्रुक्टोज धेरै भएका सोडा, गुलियो पेय र अत्यधिक गुलियो जुसको सेवन पनि सीमित गर्नुहोस्।

५. पर्याप्त पानी पिउनुहोस्

दिनभरि पर्याप्त पानी पिउनु उपयोगी हुन्छ। तर सबैले अनिवार्य रूपमा दैनिक ३-४ लिटर पानी पिउनुपर्छ भन्ने नियम छैन। शरीरको आवश्यकता, मौसम, शारीरिक गतिविधि र मिर्गौला वा मुटुको अवस्थाअनुसार पानीको मात्रा फरक हुन्छ। चिकित्सकले तरल पदार्थ सीमित गर्न भनेका व्यक्तिले सोही निर्देशन पालना गर्नुपर्छ।

६. सन्तुलित आहार अपनाउनुहोस्

कम बोसो भएको दूध तथा दही, उपयुक्त मात्रामा अण्डा, विभिन्न सागसब्जी, फलफूल र साबुत अन्नलाई आहारमा समावेश गर्नुहोस्। गाउट भएका व्यक्तिका लागि कम बोसोयुक्त दुग्धजन्य पदार्थ उपयोगी विकल्प हुन सक्छन्। तौल बढी छ भने बिस्तारै स्वस्थ तौलतर्फ जानु पनि फाइदाजनक हुन्छ।

५. युरिक एसिड बढेको छ भने औषधि आवश्यक पर्छ?

खानपानमा परिवर्तनले युरिक एसिड नियन्त्रणमा सहयोग गर्न सक्छ, तर गाउट भएका सबै व्यक्तिमा खानपान परिवर्तन मात्र पर्याप्त हुँदैन। बारम्बार गाउटको आक्रमण हुने, जोर्नीमा युरेटका गाँठा बन्ने वा चिकित्सकीय रूपमा आवश्यक ठहरिएका व्यक्तिलाई युरिक एसिड घटाउने औषधि दिन सकिन्छ। उदाहरणका लागि, चिकित्सकको निगरानीमा एलोप्युरिनोल (बीयिउगचष्लयी) प्रयोग गर्न सकिन्छ।

American College of Rheumatology ले युरिक एसिड घटाउने उपचार लिइरहेका गाउटका बिरामीका लागि सामान्यतः रगतमा युरिक एसिड ६ mg/मी भन्दा कम राख्ने लक्ष्य सिफारिस गरेको छ। औषधि सुरु गर्ने, मात्रा परिवर्तन गर्ने वा बन्द गर्ने निर्णय चिकित्सकको सल्लाहअनुसार गर्नुपर्छ।

रगतमा युरिक एसिड बढी देखिँदैमा सबैलाई औषधि चाहिन्छ भन्ने पनि होइन। परीक्षणको नतिजा, लक्षण, मिर्गौलाको अवस्था र गाउटको इतिहासलाई सँगै मूल्याङ्कन गर्नुपर्छ।

खसीको मासुमा पाइने प्युराइनले शरीरमा युरिक एसिड उत्पादन बढाउन सक्छ। वैज्ञानिक अनुसन्धानले धेरै मासु खाने र गाउट हुने जोखिमबीच सम्बन्ध देखाएका छन्। तर खसीको मासु पूर्ण रूपमा निषेध गर्नुपर्ने वा निश्चित अन्तरालमा खाँदा सबैका लागि सुरक्षित हुने एउटै नियम छैन। युरिक एसिड नियन्त्रण गर्न भित्री अंग र रातो मासुको सेवन सीमित गर्ने, मदिरा तथा गुलियो पेय घटाउने, पर्याप्त पानी पिउने, सन्तुलित आहार अपनाउने र आवश्यकताअनुसार चिकित्सकीय उपचार लिने उपाय बढी उपयोगी हुन्छन्।

स्वास्थ्यसम्बन्धी महत्त्वपूर्ण सुझावः यदि जोर्नी अचानक अत्यधिक दुख्ने, रातो हुने र सुन्निने समस्या छ भने चिकित्सकसँग जाँच गराउनुहोस्। यस्ता लक्षण गाउटका कारण हुन सक्छन्, तर जोर्नीको संक्रमणजस्ता गम्भीर समस्यामा पनि देखिन सक्छन्। स्वास्थ्यखबरडटकमबाट

विहानको सुरुवात ताजा समाचारसँगै । विहान-विहानै देश-दुनियाँका ताजा, विश्वसनीय र विश्लेषणात्मक समाचार पढ्नुस् –तपाईंको आफ्नै पत्रिका । साथै जहाँ पत्रिका उपलब्ध छैन त्यहाँका लागि-
Website www.esamachardainik.com

राष्ट्रिय दैनिक
समाचार दैनिक
जनकपुर

पर्सामा एक महिनामा १११ अपराधका घटना

लागुऔषधसहित २४ पक्राउ, ७५ लाखभन्दा बढीका अवैध सामान बरामद

दैनिकसमाचारदाता

जनकपुरधाम, ५ कात्तिक । पर्सा जिल्लामा पछिल्लो एक महिनाको अवधिमा विभिन्न प्रकृतिका १११ वटा अपराधका घटना दर्ता भएका छन् । अपराध नियन्त्रण अभियानका क्रममा प्रहरीले लागुऔषधसहित २४ जनालाई पक्राउ गर्नुका साथै भन्सार छली तथा राजस्व चुहावटबाट ल्याइएका ७५ लाख रुपैयाँभन्दा बढी मूल्यका सामान बरामद गरेको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साका अनुसार दर्ता भएका घटनामध्ये सामाजिक अपराधका ६१, सङ्गठित तथा आर्थिक अपराधका १७, चोरीका नौ, ज्यानसम्बन्धी आठ र बालबालिकासम्बन्धी छ घटना छन् । त्यस्तै, सवारी ज्यानसम्बन्धी दुई र अन्य प्रकृतिका चार घटना दर्ता भएका छन् ।

यस अवधिमा विभिन्न मुद्दाका १२० जना प्रतिवादीलाई पक्राउ गरिएको प्रहरी नायब उपरीक्षक चक्रबहादुर मल्लले जानकारी दिए । उनका अनुसार कर्तव्य ज्यानसम्बन्धी एक, हातहतियारसम्बन्धी दुई, बैंकिङ कसुरका १३, जुवातासका दुई र ठगीसम्बन्धी एक घटना अभिलेख गरिएको छ ।

लागुऔषध नियन्त्रणका क्रममा प्रहरीले १६ वटा मुद्दा दर्ता गरी २४ जनालाई पक्राउ गरेको छ । उनीहरूको साथबाट ३८ किलो ५०८ ग्राम गाँजा, १७१ ग्राम ७९० मिलिग्राम ब्राउन सुगर र १४ ग्राम ६४० मिलिग्राम अफिम बरामद गरिएको प्रहरीले जनाएको छ । त्यसैगरी, राजस्व चुहावट तथा भन्सार छली नियन्त्रण अभियानअन्तर्गत ७५ लाख ४४ हजार ४९ रुपैयाँ मूल्यका सामान बरामद गरिएको छ । अवैध कारोबार नियन्त्रणका लागि सञ्चालन गरिएको अभियानका क्रममा ती सामान बरामद भएका हुन् । अवैध वन पैदावार नियन्त्रणका क्रममा प्रहरीले सात जनालाई पक्राउ गरेको छ । उनीहरूबाट १४ वटा साइकल र ५४ घनफिट काठ बरामद गरिएको छ । वन पैदावारसम्बन्धी कसुरमा तीन लाख ११ हजार ६०० रुपैयाँ जरिवाना गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

यसैबीच, एक महिनामा जिल्लाभरि ४० वटा सवारी दुर्घटना भएका छन् । दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ भने ३१ जना घाइते भएका छन् ।

ट्राफिक नियम उल्लङ्घन गर्ने एक हजार ३४४ वटा सवारीसाधनलाई कारबाही गरिएको प्रहरी नायब उपरीक्षक मल्लले बताए । उक्त कारबाहीबाट १६ लाख ३६ हजार ५०० रुपैयाँ राजस्व सङ्कलन भएको उनले जानकारी दिए ।

प्रहरीले अपराध नियन्त्रण, लागुऔषध ओसारपसार रोकथाम, भन्सार छली नियन्त्रण, अवैध वन पैदावारको कारोबार नियन्त्रण तथा ट्राफिक नियम कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखेर कारबाही अघि बढाएको जनाएको छ ।

बिहार निर्वाचनका लागि सीमा नाका बन्द

दैनिक समाचारदाता

जनकपुरधाम, ५ कात्तिक । भारतको बिहारमा विधान परिषद् सदस्य (एमएलसी) निर्वाचनलाई लक्षित गर्दै नेपाल-भारत सीमा नाका २४ घण्टाका लागि बन्द गरिएको छ।

बिहारमा अक्टोबर २३ मा विधान परिषद्का आठ सिटका लागि मतदान हुने भएकाले निर्वाचनलाई शान्तिपूर्ण र व्यवस्थित बनाउन सीमा नाकामा आवागमन रोकिएको हो।

नेपाल प्रहरीका अनुसार सीमा नाका बन्द भएसँगै नेपालबाट भारत जाने र भारतबाट नेपाल फर्किने यात्रुको आवागमन प्रभावित भएको छ। बिहारसँग जोडिएका नेपाली सीमा क्षेत्रमा सुरक्षा व्यवस्था कडा पारिएको छ।

सीमा नाका बन्द रहने अवधिमा भारत जाने तथा भारतबाट नेपाल फर्किने यात्रुलाई यात्रा गर्नुअघि सम्बन्धित सुरक्षा निकायसँग आवश्यक जानकारी लिन आग्रह गरिएको छ।

बिहीबारदेखि बन्द गरिएको सीमा नाका शुक्रबार बेलुकी ८ बजेसम्म बन्द रहने जनाइएको छ।

जानकी मन्दिरको गरिमामाथि प्रश्न

मन्दिरको छतमा टिकटक भिडियो बनाएपछि धार्मिक मर्यादा र सम्पदा संरक्षणबारे बहस

दैनिक समाचारदाता

जनकपुरधाम, ५ कात्तिक । मिथिलाको धार्मिक आस्था, ऐतिहासिक विरासत र सांस्कृतिक पहिचानको प्रतीक जानकी मन्दिरको छतमा हिन्दी गीतमा टिकटक भिडियो बनाएर सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक गरिएको विषयले धार्मिक सम्पदाको मर्यादा र संरक्षणबारे बहस सुरु गराएको छ।

खुशी साह नामकी युवतीले मन्दिरको छतमा हिन्दी गीतमा भिडियो बनाएर सार्वजनिक गरेपछि धार्मिक स्थललाई व्यक्तिगत प्रचार र सामाजिक सञ्जालमा लोकप्रियता हासिल गर्ने माध्यम बनाउने प्रवृत्तिमाथि प्रश्न उठेको हो।

भिडियोमा अंग्रेजी भाषामा 'त्जभ यलथि कबअचभम उबिअभ धजभचभ ऽथ षिभ कबष्म भित'क दभनष्ल' लेखिएको देखिन्छ। यसले जानकी मन्दिरलाई आफ्नो जीवनको नयाँ सुरुआतसँग जोडेर प्रस्तुत गरेको बुझिन्छ। तर, व्यक्तिगत भावनाको अभिव्यक्ति दिन खोज्दा धार्मिक स्थलको महत्त्व र मर्यादालाई कति सम्मान गरिएको छ भन्ने प्रश्न पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण छ।

माता सीताको जन्मभूमिका रूपमा परिचित जनकपुरधामस्थित जानकी मन्दिर सामान्य पर्यटकीय गन्तव्य मात्र होइन। यो लाखौं श्रद्धालुको आस्था, मिथिला सभ्यताको गौरव र ऐतिहासिक सम्पदा हो। मन्दिरको संरचना, धार्मिक परम्परा र सांस्कृतिक महत्त्वसँग स्थानीय समाजको गहिरो भावनात्मक सम्बन्ध जोडिएको छ।

स्थानीय सुभाष कर्णका अनुसार सामाजिक सञ्जालमा लोकप्रियता हासिल गर्ने होडमा ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलको गरिमालाई गौण बनाउने प्रवृत्ति चिन्ताजनक छ। धार्मिक स्थलमा भिडियो बनाउनु आफैँमा अनुचित नहुने भए पनि त्यस क्रममा मन्दिरका नियम, धार्मिक वातावरण र सम्पदाको सुरक्षालाई बेवास्ता गर्न नहुने उनको भनाइ छ।

उनले भने, 'मन्दिरको छतजस्तो संवेदनशील संरचनामा गतिविधि गर्दा त्यसको सुरक्षा र प्रयोगसम्बन्धी नियम पालना गरिएको छ कि छैन भन्ने विषय महत्त्वपूर्ण हुन्छ।'

स्थानीय पुष्पा झाले पनि यस घटनाले जानकी मन्दिरको धार्मिक मर्यादा, ऐतिहासिक सम्पदाको उपयोग र सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताको जिम्मेवारीबारे गम्भीर बहस आवश्यक बनाएको बताइन्। उनका अनुसार मन्दिर परिसर र छतमा तस्बिर तथा भिडियो खिच्न पाउने व्यवस्था, त्यसका लागि अनुमति आवश्यक पर्ने वा नपर्ने विषय र ऐतिहासिक संरचनाको सुरक्षासम्बन्धी नियमबारे मन्दिर व्यवस्थापन पक्षले स्पष्ट जानकारी सार्वजनिक गर्नुपर्छ।

'धार्मिक सम्पदा व्यक्तिगत प्रदर्शनको साधन होइन, भावी पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने साझा ऐतिहासिक धरोहर हो,' उनले भनिन्, 'जानकी मन्दिरलाई विश्वसामु चिनाउने नाममा यसको गरिमा र संरक्षणलाई ओझेलमा पार्न मिल्दैन।'

सामाजिक सञ्जाल आज विचार, संस्कृति र पर्यटन प्रवर्द्धनको प्रभावकारी माध्यम बनेको छ। धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको प्रचारप्रसारमा यसको सकारात्मक उपयोग गर्न सकिन्छ। तर, त्यसका लागि सम्बन्धित स्थलको धार्मिक महत्त्व, स्थानीय समुदायको भावना र संरक्षणसम्बन्धी नियमलाई सम्मान गर्न आवश्यक छ।

जानकी मन्दिरमा बनाइएको टिकटक भिडियोले धार्मिक सम्पदाको उपयोग र सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताको जिम्मेवारीबारे सोच्न बाध्य बनाएको छ। केही क्षणको लोकप्रियताभन्दा पुस्तौंदेखि जोगिँदै आएको आस्था, सभ्यता र सांस्कृतिक पहिचानको संरक्षण महत्त्वपूर्ण छ। धार्मिक सम्पदालाई विश्वसामु चिनाउने प्रयास गर्दा त्यसको गरिमा जोगाउनु पनि उत्तिकै आवश्यक छ।

अनलाइनमा समाचार पढ्नका लागि टाइप गर्नुस
www.esamachardainik.com

यस पत्रिकामा लेख रचना तथा विचार लगायतको समाग्री प्रकाशनका लागि
सम्पर्क : इमेल : sdainik99@gmail.com,
मो.नं.: ९८५४०२०९२२

अब उत्कृष्ट भविष्यको रोजाई

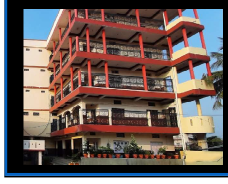

MIT Campus, Janakpurdham

- गुणस्तरीय शिक्षा
- अनुभवी तथा दक्ष शिक्षक टोली
- आधुनिक शिक्षण पद्धति
- अनुशासित र विद्यार्थीमैत्री वातावरण
- उत्कृष्ट नतिजासहित उज्ज्वल भविष्यको सुनिश्चितता

"आजको सही निर्णय, भोलिको सफल भविष्य"

किन रोज्ने
- SEE पछि उत्कृष्ट अध्ययनको अवसर
- विज्ञान, वाणिज्य तथा व्यवस्थापन संकायमा विशेष सफलता
- नियमित कक्षा, अतिरिक्त शैक्षिक गतिविधि र करिअर मार्गदर्शन
- प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको तयारीमा विशेष ध्यान
- आधुनिक प्रयोगशाला तथा सुविधा सम्पन्न कक्षा कोठा

Janakpurdham-4,Dhanusha Nepal
Mob. No. 9801670856, 9801670861, 9854025907, 9844005260 Phone : 041-425035, 526377
Email: mitcampus.jnk@gmail.com Website : www.mitjnk.edu.np

विज्ञान, वाणिज्य तथा व्यवस्थापन शिक्षामा विश्वासिलो नाम

'समाचार दैनिक जनकपुर'का लागि प्रकाशक ललिता दास, सल्लाहकार : हेमन्त साह, कार्यकारी सम्पादक प्रमोद पण्डित,सम्पादक : कैलास दास, मुद्रकः न्यू मोडेल अफसेट प्रेस.,जनकपुरधाम, सम्पादित कार्यालयः विद्यापति चौक, जनकपुरधाम, मो.नं.: ९८५४०२५१६४